

Til statsministerens kontor

Fra Utvalget for internasjonal handelsforenkling, NorStella

Kopi til Toll- og avgiftsdirektoratet, Luftfartstilsynet, Kystverket, Sjøfartsdirektoratet, Utenriksdepartementet, PST, NHO

Håndtering av sikkerhetstiltak i internasjonal handel – behov for bedre samordning og en mer gjennomgående systematikk hos norske kontrollmyndigheter

Utvalget for internasjonal handelsforenkling, tidligere Prosedyreutvalget, har siden starten i 1973 spilt en aktiv rolle i arbeidet for å fremme tiltak for å forenkle prosedyrer knyttet til norsk eksport, import og internasjonal handel generelt. Som et bredt sammensatt utvalg, med kompetente og engasjerte representanter fra så vel eksportører, importører, transportører, interesseorganisasjoner og myndigheter besitter utvalget en praktisk innsikt og en faglig bredde som er unik i norsk sammenheng, ref. oversikt over utvalgets sammensetning!

Siden 2006 har utvalget engasjert seg sterkt i spørsmål knyttet til innføring av handelsrelaterte sikringstiltak i kjølvannet av 11.09.2001 og etterfølgende terroranslag. Spørsmål om forhåndsvarsling og AEO-sertifisering av eksportører, importører og transportører i regi av Toll- og avgiftsdirektoratet har siden 2007 regelmessig vært på utvalgets dagsorden. Vi har dessuten to ganger hatt en representant fra Luftfartstilsynet på besøk og også fått en presentasjon om havnesikkerhet fra representanter fra Oslo havn.

For å gjøre det helt klart, det er en enstemmig oppfatning i utvalget at terrorisme er et kollektivt onde som effektivt må bekjempes, også med henblikk på internasjonal varehandel. Det vi ikke desto mindre ser med økt bekymring på er hvordan stadig nye og sektorbaserte sikkerhetskrav innføres av norske offentlige kontrolltater. Uten å betvile de gode intensjonene til så vel Toll- og avgiftsdirektoratet, Luftfartstilsynet, Kystverket, Sjøfartsdirektoratet, Utenriksdepartementet og PST hver for seg opplever mange eksportører, importører og transportører at ulike offentlige etater dessverre altfor mye lever i sin egen sektorverden og at tiltakene i tillegg baseres mer på frykt for negativ mediaomtale enn på en felles, samordnet og systematisk risikovurdering.

Problemene med manglende samordning og sprikende risikovurderinger er at:

1. Det utgjør en betydelig administrativ og økonomisk ekstra byrde for bedriftene å forholde seg til gjentagne og delvis overlappende inspeksjoner og sikkerhetskontroller.
2. Et lite samordnet offentlig apparat står i fare for å ta bort fokus fra og motivasjonen hos næringslivet til sammen med myndighetene å bekjempe den felles terrorismetrusselen
3. Mangel på en overordnet risikosystematikk fra myndighetenes side gjør at vi kan komme i den paradoksale situasjon at vi i Norge i sum blir mer sårbare overfor terroristanslag fordi smutthull mellom ulike kontrollregimer lettere kan utnyttes.

I Utvalget for internasjonal handelsforenkling er vi fullstendig klar over at ulike offentlige etater forholder seg forskjellige konvensjoner og regelverk på områdene sikkerhet og terrorisme. De overordnede målene om:

- å fremme sikker internasjonal handel
- å ivareta legitime norske næringsinteresser
- effektivt kunne identifisere og forhindre internasjonal terrorisme
- i worst case å begrense skadevirkningene av en terroristhandling mest mulig

er likevel, så langt vi kan se, de samme uansett ståsted. Det vi således etterlyser er en større operativ vilje og evne til å implementere et samordnet og for næringslivet mer håndterbart offentlig sikkerhetsregime.

På dette grunnlag ber vi om at det settes ned et offentlig utvalg, også med innslag av representanter fra næringslivet og berørte interesseorganisasjoner, med sikte på å utarbeide felles retningslinjer for risikovurderinger og sikkerhetsprosedyrer. En viktig oppgave for dette utvalget bør være å etablere systemer hvor bedrifter som allerede har anerkjente offentlige eller private sikkerhetsstandarder på plass krediteres for dette. Dette ikke minst for å unngå dagens tendens til "audit-turisme" fra ulike kontrollører overfor samme bedrift.

Arild Haraldsen,
adm.direktør NorStella

FOUNDATION FOR E-BUSINESS
AND TRADE PROCEDURES